

Kerti hírmondó

ingyenes kertészeti hírlevél

2014/1. szám

Ébred a kert

A tél végi lemosó permetezésről

Metszenék, de hogyan?

Hangyainvázio: káros vagy „csak” kellemetlen?

KEZDJÜK AZ ELEJÉN!

ALFA SOLO

almában, körtében, őszibarackban hatékony, felszívódó GOMBAÖLŐ SZER
HATÁSOS: lisztharmat, varasodás, rozsda, tafrina ellen
VÉDEKEZÉS: az első levelek megjelenésétől 2-3 hetente

FOKOZZUK A HATÁST! KERATÍV

TAPADÁSFOKOZÓ
 Gombaölő és rovarölő permetezőszerek, gyomirtók
 tapadásának, esőállóságának, aktivitásának fokozására

KAPHATÓK A GAZDABOLTOKBAN!

Kedves Olvasó!

A Kerti hírmondó ez év februárjától indul újtárra. Hírlevelünk mostantól megtalálható a gazdaboltok, kertészeti árudák pultjain, a megjelenéseket a kerti szezonhoz és aktualitásokhoz igazítva. A cikkeket agrármérnökök, kertészek, szakújságírók állítják össze. Kiadványunk ingyenes, bárki hozzájuthat, aki kedvet érez az elolvasásához.

Napjainkban egyre többen kertészkednek, a díszkertek, hobbikertek, konyhakertek gondozása sokunk életformájává vált. Kivirágoztak a teraszok, az út melletti kandeláberek, a városi erkélyek, megszépítve környezetünket, csinosítva portánkat. A kicsiben és nagyban gazdálkodók, a piaci árutermelők számos újság közül válogathatnak. Ugyanakkor azt tapasztaljuk, hogy a kedvtelésből kertészkedők, vagy a saját maguk ellátására törekvők keresik az információit, igyekeznek meggyőződni – főleg az interneten szerzett – ismereteik igazáról, amelyek sok esetben hiányosak, ellentmondók, tévesek. Szívesen fogadnak minden

olyan újságot, amiből tájékozódhatnak. Mezőgazdasági és kertészeti szakboltokban, gazdaboltokban minden kertbarát megfordul. Erre alapozva hívtuk életre hírlevelünket, amely alapvető ismereteket, újdonságokat, gyakorlati tapasztalatokat közvetít a nyitott és érdeklődő kiskerttulajdonosoknak, 9–99 éves korig.

Kellemes kertészkedést, jó olvasást kívánunk!

Időszakosan megjelenő, országosan terjesztett, ingyenes mezőgazdasági és kertészeti hírlevél.
 • Kiadó: GBT Press Kft. • Postacím: 1330 Budapest, Pf. 26 • Felelős szerkesztő: Fekete Bea • Lapszámunk szaktanácsadói: Bagi Erika, Epres György, Zsigó György • Szerkesztőségi telefon: (+36) 1 380 92 61 • E-mail: kertihirmondo@upcmail.hu • Irodavezető/hirdetésfelvétel: Szentirmai Andrea (+36) 30 297 64 88 • Tervezőszerkesztő: Fekete Edit • Fotó: Veresi F. László • Nyomda: CREW Kft. • Terjesztés: mezőgazdasági és kertészeti szakboltok

Ébred a kert

A nappalok hosszabbodásával egyre szűkebb a lakás, türelmetlenül várjuk, hogy induljon a kerti szezon. Az időben elvégzett, alapos kerti nagytakarítás, a február végi, március eleji munkálatok megalapozzák a növények későbbi komfortját. Legyen szó díszkertről vagy konyhakerttről, ha az időjárás engedi, ne halogassuk a teendőket, mert ahogy követik egymást a tavaszi hónapok, úgy lesz egyre több és több a dolgunk.

HA MÁR NEM FAGY A valódi tavasz sajnos nem mindig a naptár szerint érkezik. A legjobb, ha akkor kezdünk a kerti munkálatokhoz, ha már éjjel nem fagy, nappal pedig a hőmérő legalább +4-5 Celsius-fokot mutat.

Először is gereblyézzük össze a száraz leveleket, gallyakat, a sérült, elszáradt ágakat vágjuk le, majd mindezeket távolítsuk el, mivel rajtuk kártevők, valamint betegségek kórokozói telelhetnek át.

Ha nem készítettünk őszi megfelelő magágyat, most még megtehetjük. Legjobb az őszi szerves trágyázás, mert van idő a növények számára a jól felvehető tápanyaggá alakuláshoz. Tavasszal csakis teljesen érett trágyát (pl. komposztált marhatrágyát) használjunk és jól forgassuk bele a talajba.

Kerti tipp

Locsoljunk ilyenkor is! Mihelyt beáll a fagymentes, száraz idő, kezdjük el az örökzöldek, főleg az erősen vízigényes és öntözérendszerhez szoktatott tuják öntözését. Ez első sorban csapadékszegény teleken fontos. Öntözés előtt a növény körüli talajt lazítsuk fel ásóval, hogy a víz könnyen behatolhasson a gyökerekhez. Az öntözést inkább ritkán, de alaposan végezzük el, mint gyakran, de kevés vízzel.

GYEPEKEZELÉS Fagymentes, száraz időben a gyeperre már kiszórhatunk rostált komposzt földet kb. 2 cm vastagságban. Hogy mindenütt egyforma legyen, gereblyével terítsük el. A komposztot dúsíthatjuk kálium- és foszfortartalmú műtrágyával is, hogy tavasszal már csak a nitrogéntartalmú műtrágyát kelljen kiszórni. A speciális gyepműtrágyák összetett trágyák, ezért ha ilyet akarunk használni, azt csak a vegetációs időszak kezdetén juttassuk ki. Ilyenkor jobban kitűnnek a gyomok is a fű közül, nyugodtan húzzuk ki (de ne szakítsuk!).

Metszés előtt a gyümölcsfák vastagabb ágairól drótkéfével vagy kéregkaparóval kaparjuk le az elhalt, hámló kéregréteget, nehogy kártevők bújjanak meg bennük!

Kertépítés során különböző növényeket telepítsünk a kertünkbe, melyek fajtától függően különböző időben virágzanak. Ennek figyelembevételével kell megválasztanunk a metszés, a formázás időpontját.

MÉG BELEFÉR A TULIPÁNÜLTETÉS Február végén nyílnak a szikla- és hangakertben az első virágok, mint pl. a téltemető. Gondoskodjunk arról, hogy

ezek a növények kibújhassanak a napra, a ráhullott lombot és gallyakat időben távolítsuk el róluk.

Kertünk tervezése, építése során gondoljunk arra, hogy hagymás és egynyári növényeknek is hagyjunk helyet a cserjék és örökzöldek mellett, mert így tudunk folyamatosan más és más színekkel virágzó ágyásokat kialakítani.

Ha a talaj már fagymentes, februárban még ültethetünk tulipánhagymát. Vigyázzunk arra, hogy a hagymák ilyenkor már duzzadtak, ültetés során a friss hajtásai ne sérüljenek. A hagymákat ne nyomjuk be a talajba, hanem ültetőlapátot használjunk.

A díszcserjék ültetését, sövények telepítését már akkor elkezdhetjük, amikor a talaj felengedett. Az új sövény telepítéséhez a talajt legalább két ásonyom mélyen lazítsuk fel. Szélessége attól függ, milyen növényből képezzük sövényünket. Az ültetési távolságról vásárláskor a faiskolákban, növényárudákban célszerű információt kérni.

Bagi Erika

...ami természetesen jár a növénynek!

Szabó Péter

okl. kertészmérnök, kiskereskedelmi üzletág vezető
e-mail: peter.szabo@fitohorm.hu
telefon: +36 30 656-2166

FitoHorm Kft. • H-6500 Baja, Iparos u. 12.
Tél.: +36 79/321-244 • Fax: +36 79/424-378
E-mail: fitohorm@fitohorm.hu

www.fitohorm.hu

Sövények, bokrok, cserjék

■ Ha szeretnénk, hogy a sövény tavasszal megfelelően kihajtszon, akkor a metszést lehetőleg február végéig, március elejéig fejezzük be. Ez elsősorban a fagyal-, a gyertyán- és a galagonyasövényekre vonatkozik, az aranyfa és japánbirs sövényeket inkább virágzás után metsszük. Kizárólag fagymentes napokon dolgozzunk, mert egyébként több kárt csinálunk, mint hasznot.

■ Télen csak azokat a virágos bokrokat szabad erősen visszavágni, amelyek virágaikat az erős éves hajtásból fejlesztik (pl. bugás hortenzia). Arra ügyeljünk, hogy a gyengébb hajtásokat erősebben vágjuk vissza, és az erőseket kevésbé. Akkor lesznek a legszebbek, ha az egyéves hajtásokat 1-2 szemre vágjuk. A nyári orgonát is ilyenkor metsszük, ügyelve arra, hogy tövét a metszés után talajtakaróval borítsuk, hogy ne fagyjon el.

■ Ha a lombhullató sövények felkopaszodtak, csak radikális visszametszéssel érhetünk el eredményt. Ifjításkor egészen addig metsszük vissza a bokrokat, hogy a sövény újra felépíthető legyen. A visszavágás mértéke a sövény magasságától és a sövényt alkotó fajtól függ.

■ Díszcserjék radikális ritkítására is szükség van, főként akkor, ha több éves a telepítés, vagy ha a kertépítés során sűrűn ültették a növényeket és dzsungel alakult ki az ágyásokban. Ezeket a ritkításokat és visszametszéseket február folyamán, március elején fejezzük be.

■ Az olyan virágos cserjéket, amelyek a virágokat az egyéves vesszőn fejlődő rövid hajtásokon hozzák, csak enyhén metsszük vissza. Ide tartozik csaknem valamennyi gyöngyvessző faj, gyöngyvirág-cserje, rózsalonc, kányabangita. Ha ezeknél a fajoknál az egyéves hajtásokat kissé visszavágjuk, valóban kevesebb, de erősebb virágos hajtást hoznak.

■ Azokat a virágos cserjéket, amelyek bimbóikat már nyár folyamán kifejlesztették, télen ne metsszük, erre csak a virágzás után kerüljön sor. Ide tartoznak a következő fajok: orgona, aranyfa, kínai kékakác, aranyeső, boroszlán, díszcseresznye. Ezeknél a fajoknál télen legfeljebb ritkítást végezzünk, ami az előregedett hajtások eltávolítását jelenti.

Tavaszi lombtrágyázás, tápanyagellátás a kiskertekben, díszkertekben

A lombtrágyázás jelentőségét egyre több profit-orientált agrárvállalkozás tartja fontosnak. Mára már a hobbikertészek számára is elérhető a professzionális lombtrágya készítmények, amelyek növelik a termés minőségét és mennyiségét.

PALÁNTÁZÁS A pompás virágokhoz, a zöldségek és gyümölcsök gazdag terméséhez elengedhetetlen, hogy már palántázáskor fejlett és dús gyökérzete legyen a növényeknek. Ennek megvalósulását a foszfor makroelem biztosítja. Bizonyos foszforforma beindítja a növény védekező mechanizmusát a gombás fertőzések ellen is (pl. szamóca botritiszes betegsége), tehát csökkenti, vagy kiválthatja a növényvédő szerek túlzott használatát. Kevesen tudják, hogy a lombtrágyázást egyszerre el lehet végezni a növényvédelmi munkákkal, különösen akkor, ha a tápanyagok kelatizált*, és nem só formában vannak jelen. A lombtrágyázással a tápanyag a levélen keresztül azonnal hat, így a tápanyagszükséglet hamar kielégíthető, a hiánybetegségek gyorsan kezelhetők.

VIRÁGZÁS A rügyfakadáskor, virágzáskor kijuttatott bór a termésmennyiség javításához és az ideális terméskötődéshez jelentős mértékben hozzájáruló mikroelem. A bór nemcsak fokozza a növények fagy-, illetve szárazságtűrését, hanem növeli a beltartalmi mutatókat is (cukor, keményítő). Ma már olyan lombtrágya is megtalálható a piacon, ami ökológiai gazdálkodásban is használható.

TERMÉSNEVELÉS, FOLYAMATOS VIRÁGZÁS FENNTARTÁSA A házi kertekben univerzálisan alkalmazható olyan műtrágya, ami egyaránt

tartalmazza a makro- (N:P:K) és mikroelemek összességét, amik – ha csak kis mennyiségben is – nélkülözhetetlenek a többi, nagyobb mennyiségben szükséges tápanyag felvételéhez. A virágzás és a terméskötődés kezdetétől fontos szerephez jut a foszfor és a kálium, ezért ilyenkor olyan műtrágyákat használjunk, amelyekben nem a magas nitrogénarány a meghatározó. Ha ilyenkor is a nitrogéntrágyázás kap hangsúlyt, a növények lombnövekedése továbbra is fokozott marad a termésképződés hátrányára.

A „csodakert” titka a jól kondicionált talaj. Ehhez elengedhetetlen a tápanyag-utánpótlás. Ha e nélkül ültetünk el paradicsomot, paprikát vagy épp az őszirózást, satnya termésre, kevés virágra számíthatunk. Az egyszerű használat és a kedvező ár sem elhanyagolható tényező... Ez is előnye a gazdaboltokban kapható, hazai gyártású, vízdíszható műtrágyáknak.

Szabó Péter

Kerti tipp

Tavasszal fokozatosan kezdjük el a telelőben lévő mediterrán növények tápoldatozását. Ügyeljünk arra, hogy megfelelő arányú mikro- és makroelemeket tartalmazzon a tápoldat. A megnyugult, világoszöldebb hajtásokat nyugodtan csípjük vissza, az átültetéssel pedig várjunk március-áprilisig, amíg nem lesz a talaj hőmérséklete 10 °C.

A jó tápanyag-ellátottsággal rendelkező növények jobban ellenállnak a természeti és környezeti tényezőknek. A szélsőséges időjárású években felértékelődik a mikroelemek szerepe. Hatásukra a növények stressztűrése meghatározó. A jó tápanyag-ellátottság miatt jelentősen csökken a terméskiesés kockázata. A lombtrágyázás „természetesen jár a növényeknek”.

ODISYS

OPTIMUM DIESEL INJECTION SYSTEM
GÉP- ÉS ALKATRÉSZ-KERESKEDELEM • SZERVIZ • DÍZELTECHNIKA

CAMPAGNOLA

KERTÉSZET és SZŐLÉSZET

ELEKTROMOS METSZŐOLLÓK, PNEUMATIKUS METSZŐRENDSZEREK

ECO PLUS 950, 4 OLLÓVAL

Komplett metszőrendszer tömlőkkel,
csatlakozóval! **600 000 FT+ÁFA!**

PONY elektromos metszőolló

Lithium-ION akkumulátorral **270 000 FT+ÁFA!**

www.odisys.hu

H-6000 Kecskemét, Könyves Kálmán krt. 109.

Telefon: **Hernek Zoltán** +36 30 9839 448

Hernek Gábor +36 70 5879 117

Friedrich Jenő +36 30 7736 701 • **Nyilas Mihály** +36 30 2271 406

Értékesítés: +36 76 507 814, +36 76 507 815, +36 76 507 816

Fax: +36 76 482 099 • **Alkatrész:** +36 70 2052 250, +36 76 507 817

Szerviz: +36 76 507 818 Web: **www.odisys.hu** • E-mail: **info@odisys.hu**

* kelatizált: szerves kötésű, biológiailag aktív molekula
Makroelem: A növények számára legnagyobb mennyiségben szükséges tápelemek. A három legfontosabb makro tápelem: nitrogén, foszfor, kálium. Mikroelem: A növényekben kis mennyiségben előforduló, de létfontosságú elemek. Pl. vas, mangán, réz, cink, bór, molibdén

Metszenék, de hogyan?

Senki nem úgy születik, hogy tud metszeni. Ez egy több év alatt elsajátítható tudomány. Már csak azért is, mert a legtöbb kertben nincs mindenféle gyümölcsfa, rózsá, sőtévény. Azaz korlátozott a metszhető növények mennyisége és fajtája is. Márpedig utóbbi fontos, mivel eltérő metszési módokat, időpontot kell alkalmazni az egyes fajoknál, de akár fajtáknál is.

NÉZZÜK AZ ALAPOKAT! A metszés tulajdonképpen semmi más, mint a feleslegek eltávolítása haszon- és dísnövényeinkről. Egy-egy vágás azonban akár évekre meghatározhatja növényeink tulajdonságait, a jövő évek termését, virágözönét, kertünk képét. Ezt tudván, sokan bele sem mernek – szó szerint – vágni, mások viszont a tudatlanok bátorságával esnek neki növényeiknek. Aztán csodálkoznak, hogy néhány év múlva nem olyan és annyi terem vagy virágzik, a fa nem úgy néz ki, mint ahogy az a nagykönyvben meg van írva.

A következő pont: ha nincs gyakorlati oktatónk, vegyük kézbe a rendelkezésre álló sok könyv egyikét, s tőrve szomszédaink és az arra járók sajnálkozó pillantásait, megjegyzéseit, egyik kezünkben a könyvvel, másikkal a metszőollóval, lépésről lépésre magunk sajátítsuk el ezt a tudományt. S bizony e könyvforgatás akár évekig is eltarthat, mert egy szezon általában nem elég ahhoz, hogy mindent megtanuljunk, memorizáljunk.

MIÉRT IS METSSZÜK FÁINKAT? Több okból, melyek közül elsődleges az alakja, ami meghatározza a termés mennyiségét, minőségét is. A fa mérete, alakja meghatározza egészségét is. Igen, egészségét, mert például egy besűrűsödött lombkoronában a kórokozók gyorsabban megtelepednek, terjednek. A gyümölcsök pedig nem nőnek elég nagyra, színesre, finomra, mint egy szellősebb, átláthatóbb korona esetében.

A korona formája függ a rendelkezésre álló helytől, a napfény mennyiségétől, és nem utolsá-

Kerti tipp

Ha még soha nem metszettünk, a legjobb, ha keresünk ismerőseink között egy szakembert, aki személyesen mutatja meg, miközben magyarázza is, mit, hol és miért vág le a fákról, bokrokról.

sorban a növény növekedési sajátosságától, erejétől. Így kialakíthatjuk a gyümölcsfák egy részében megszokott katlan koronát, amikor is a fa közepe lényegében üres, azaz a belsejébe is belát a Nap. Ezt legtöbbször kisebb termetű, 3-4 méter alatti fajoknál, fajtáknál alkalmazzuk. A nagyobbaknál – dió, cseresznye, nagy növekedési erejű almafélék, kajszit – a klasszikus faforma jellemzőbb, mikor is több egymás feletti szintről indulnak ki a vázágak. Ez úgy tűnik, mintha magától alakult volna ki, de tévedés, egy kertész tudatosan formálja az ilyen fákat is, ezek belsejéből is sok ágat, hajtást metsz ki tavasszal, nyáron, ősszel és akár a tél közepén, végén is.

MIKOR METSSZÜK? A válasz legalább olyan összetett, mint amilyen sokfélék növényeink a kertünkben. A legtöbb kiskerttulajdonos alapvetően kora tavasszal végzi el metszési munkái többségét. Sőt, sokan csak ilyenkor metszenek, de akkor aztán mindent! Ezzel nagy hibát is elkövethetnek! Mások már télen, januárban, februárban csattogtatják ollóikat, s nem véletlenül. Főként azok járnak el így, akiknek több tucat fájuk, bokruk van a kertben. De ilyentájt csak az alma-, körte-, birsféleket szokás metszeni. A csonthéjasokat vétek, és felesleges

is. Ez utóbbiakat közvetlenül a rügyfakadás előtt ajánlott, ekkor ugyanis a legellenállóbb az immunrendszerük a metszési felületeken keresztül történő fertőzésekre. Így például kajszit, őszibarackot csak márciusban, áprilisban szabad metszeni. A meggy és a cseresznye is ekkor mutatja meg igazán, mely ágain életképesek a rügyek, s melyeken haltak el esetleg a tél folyamán. (A képen: tél végén, kora tavasszal a meggyről csak az elhalt ágakat távolítsuk el.)

A rózsák metszése sem ajánlott előbb, ugyanis a korán levágott ágak alatt akár 10-20 cm hosszán is megfagyhatnak a hajtások egy későbbi fagyos időszakban.

Nyáron is metszünk, de ilyenkor csak az abban az évben kihajtott, a koronát feleslegesen sűrítő, az energiát más ágaktól elvevő vízajtásokat szoktuk eltávolítani. Aztán vannak növények, mint például a dió, amelyekhez csak ősszel, a lombhullást követő időszakban szabad hozzányúlni: a dió ugyanis más időszakban olyan mennyiségű testnedvet veszít, hogy az akár a sebzett ág elhalását, a növény legyengülését okozhatja.

(Folytatjuk. Következő számunkban az egyes gyümölcsfajokra vonatkozó metszési szabályokról adunk részletes áttekintést.)

-hog-

Jó tudni!

Jó szerszámmal könnyű dolgozni! Ez az alapvetés nagyon igaz a metszésre. Egyrészt emberfeletti munka egy életlen, vagy rossz konstrukciójú ollóval végigmetszeni évről évre egy kertet, másrészt a növényt is károsíthatjuk egy rossz eszközzel, mert roncsoljuk, feleslegesen sebezzen meg, a vágásfelület lassabban gyógyul be, nehezebben hámosodik. Ezért szánjunk rá időt, kérjük ki szakemberek véleményét, próbáljuk is ki, milyen a jó metszőolló, s csak ezt követően döntsük el, mennyit szánunk rá, s azon belül milyen fajtát választunk! Az ollóknak alapvetően két fajtája van: a rávágó és a mellé vágó. Az előbbinél az élek egymás felett helyezkednek el, míg a másikinél – ebből van a több – egymás mellett csúsznak el.

Kerti tipp

Alapszabályai is vannak a metszésnek, függetlenül attól, milyen fajról, fajtáról beszélünk.

■ *A nagyobb sebzési felületet fatapasszal, fagéllel kenjük be, mely egyrészt egy légmentes zárást alkot, másrészt a kórokozók ellen védi a növényt.*

■ *Fontos, hogy mindig éles ollót, kést, fűrész használjunk, s minél kisebb metszési felület hagyjunk magunk után.*

■ *A metszés síkja mindig a legfelső rügytől eltérő oldalra lejtson, így a kicsepegő növényi nedvek nem a rügyre folynak, s így azon nem telepedhetnek meg kórokozók.*

■ *Egy-egy növény metszése után feltétlenül fertőtlenítsük a szerszámokat, ne vigyünk át velük kórokozót egyik fáról a másikra. Lehet 10 százalékos hipóoldatot éppúgy használni, mint az erre a célra kifejlesztett, kereskedelemben beszerezhető szereket.*

**Tartsa formában növényeit
az ASB Greenworld
termékeivel!**

<https://www.facebook.com/AgrolandAsbGreenworld>

A tél végi lemosó permetezésről

KISKERTI KISZERELÉSBEN, A GAZDABOLTOKBAN IS ÁLTALÁBAN KAPHATÓ, III. KATEGÓRIÁJÚ RÉZTARTALMÚ, LEMOSÓSZERKÉNT IS ALKALMAZHATÓ GOMBAÖLŐ SZEREK

A készítmény neve	Hatás-területe	Károsító
Bordói Extra	Alma-termésűek	Baktériumos és gombás eredetű ágelhalás, tűzelhalás, varasodás, monília
Bordói lé Neo SC		
Bordói por	Csont-héjasok	Ágelhalás, tafrina, levéllyukacsosodás, monília, gnomónia
Champ DP	Bogyósok	Levél- és vesszőbetegségek
Champion WG		
Cuprosan 50 WP	Héjasok	Baktérium, gnomónia
Cuproxtat FW		
Funguran OH 50 WP		
Joker 77 WP		
Montaflow		
Nordox 75 WG		
Rézoxyklorid 50 WP	Alma-termésűek, csont-héjasok	Tűzelhalás, tafrina, pajzstetvek, levéltetvek, atkák, körtelevelbolha
Vektafid R Réz+olaj		

A metszés és a sebkezelés után a gyümölcs- és díszfák, bokrok, valamint a szőlő növényvédelmének fontos eleme következik: a tél végi lemosó permetezés.

MI ELLEN IRÁNYUL EZ A VÉDEKEZÉS? A fás részekben áttelelő baktériumok: tűzelhalás, ágrakok, gombák: lisztharmat, varasodás, tafrina, monília, levéllikasztó gomba, gnomónia stb. és kártevők: pajzstetvek, levéltetvek tojásai, atkatojások, kifejlett atkák, molykártevők hernyó alakban telelő hernyói, körtelevelbolha stb. ellen alapozhatjuk meg az egész évi munkánkat.

MILYEN KÉSZÍTMÉNYEKEL VÉDEKEZZÜNK? Rézkészítményekkel, kénkészítményekkel, olajos, valamint kombinált hatóanyag-tartalmú növényvédő szerekkel.

HOGYAN PERMETEZZÜNK? A lemosó permetezést, ahogyan a nevében is benne van, bő lé-mennyiséggel, áztatásszerűen végezzük, hogy a permetlé a növény minden részére eljusson.

MIKOR PERMETEZZÜNK? A rügypattanáshoz közel, fagymentes napokon, amikor az éjszakai hőmérséklet sem süllyed fagypontra alá.

JÓ TUDNI!

A baktériumok és a lisztharmaton kívüli gombabetegségek ellen a rézvegyületek, a lisztharmatgombák ellen a kénvegyületek, a rovar- és atkák ellen az olajos készítmények hatékonyak.

KISKERTI KISZERELÉSBEN, A GAZDABOLTOKBAN IS ÁLTALÁBAN KAPHATÓ, III. KATEGÓRIÁJÚ KÉN- ÉS/VAGY RÉZ- ÉS OLAJTARTALMÚ, LEMOSÓSZERKÉNT, VAGY LEMOSÓSZERKÉNT IS ALKALMAZHATÓ GOMBAÖLŐ ÉS ROVARÖLŐ SZEREK (GYÜMÖLCSÖS, SZŐLŐ)

A készítmény neve	Hatóanyaga	Károsító	Egyéb megjegyzés
Agrokén	Kén+olaj	Lisztharmatgombák, tafrina, pajzstetvek, levéltetvek, körtelevelbolha, atkák	Csak lemosószer
Nevikén	Kén+olaj		Csak lemosószer
Vektafid S	Kén+olaj		Alacsony dózisban a vegetációban is használható
Olajos Rézkén	Kén+réz+olaj	A fenti károsítók + baktériumos és gombás ágelhalások, tűzelhalás, tafrina, monília és varasodás	Csak lemosószer
Bordói lé+kén Neo SC	Réz+kén		Lemosószerként is használható
Vegesol eReS	Kén+réz+olaj		
Vegesol R	Réz+olaj		

KISKERTI KISZERELÉSBEN, A GAZDABOLTOKBAN IS ÁLTALÁBAN KAPHATÓ, III. KATEGÓRIÁJÚ OLAJTARTALMÚ, LEMOSÓSZERKÉNT, VAGY LEMOSÓSZERKÉNT IS ALKALMAZHATÓ ROVARÖLŐ SZEREK (GYÜMÖLCSÖS, SZŐLŐ)

A készítmény neve	Hatóanyaga	Károsító	Egyéb megjegyzés
Agrol Plusz	Paraffinolaj		Alacsony dózisban a vegetációban is használható
Biola Agro	Napraforgóolaj	Pajzstetvek, levéltetvek, körtelevelbolha, atkák	Alacsony dózisban a vegetációban is használható
Catane	Paraffinolaj		Csak lemosószer
Drip Plusz	Paraffinolaj		Csak lemosószer
Vektafid A	Paraffinolaj		Alacsony dózisban a vegetációban is használható

Molnár Zsuzsanna

Kerti tippek

1 Lemosással csak gyéríteni lehet a károsítókat. Csupán ezzel a kezeléssel még nem tudjuk biztosítani a fák egészségét. A rügypattanást követően, tavasszal és a nyár folyamán, az időjárás függvényében ismételtetni kell a védekezést az aktuális károsítók ellen.

Kép és szöveg: Zsigó György

Egy egészséges, már kinyílt és egy lisztharmattal fertőzött rügvet láthatunk, ugyanarról a jonatán almafáról. A gomba fonalaitól fehér bevonatú, gyertyás vesszőt mindenképpen metszések le, mert innen is kiindulhat az első fertőzés!

Egy korai cseresznyefajta rügje a már szétnyílt pikkelylevelekkel. Ebben a fejlődési stádiumban már permetezni kell a fát. A tavalyi penészgyepes gyümölcsmúmia is látható. Ebből indul majd az első fertőzés...

2 Mindig a kéregkaparás, metszés és sebkezelés után permetezzünk, bőseges lé-mennyiséggel, áztatásszerűen. A legkisebb kéregrepedésbe is be kell jutnia a permetlének!

3 Nézzük meg a címke előírásait. Sok lemosószer nyáron is felhasználható, inkább ezeket válasszuk, feleslegesen ne tároljunk vegyszereket otthon.

Örökzöldeket szabad?

Lemosó permetezőszerek vásárlásakor gyakori kérdés, hogy örökzöldeket szabad/kell/érdemes-e lemosó permetezni? Nos, a felelet nem is olyan egyszerű, mint azt gondolnánk, ugyanis a szakemberek véleménye sem cseng mindig egybe. Talán az is oka a dilemmának, hogy korábban nem tartották szükségesnek az örökzöldek lemosó permetezését, az elmúlt évek súlyos károsításainak következményeként került a probléma a kertészkedők látókörébe. A témában megkérdeztük növény-orvosunkat:

A japán kecskerágón élő kecskerágó pajzstetű, a lucfenyőn, ezüsthenyőn, tuján, cukorsüvegfenyőn élő fenyő takácsatka, az állciprusokon élő teknős pajzstetvek, a borókán, tuján élő boróka pajzstetű, az ezüsthenyőn élő ezüsthenyő levéltetű, a lucfenyőkön élő gu-

bacstetvek ellen javasolt nyugalmi állapotban egy lemosó permetezés. Hiszen ezeknek a kártevőknek valamelyik alakja a megtámadott növényeken telel át. Az ideális időpont február, március, minél közelebb a fakadáshoz, ugyanúgy, mint a lombhullató növényeknél. Közepes, vagy erős károsítás esetén a lemosó permetezésen kívül természetesen a vegetációban is kell védekezni a kártevők rajzásakor, szükség szerint többször is. Az egyetlen engedélyezett készítmény, a Vektafid A paraffinolajat tartalmaz, a javasolt dózis: 1-2%-os oldat.

Engedélyezettsége ellenére is, a kerteszek egy része (a viaszos bevonatú örökzöldek) kitarthat az olajok használatának mellőzése mellett. Vizsgálatok hiányában, eseti tapasztalatokra apellálva, lehet rézzel is lemosó permetezést végezni, viszonylag kis kockázattal.

Levéltetvek, pajzstetvek, cseresznyelég, burgonyabogár, rügő- és szívó kártevők elleni védekezéshez.

Mospilan 20SG
ROVARÖLŐ SZER

Kérésre ajándék permetezési naplót és prospektust küldünk.

SUMI AGRO HUNGARY KFT
1016 Budapest, Zsolt u. 4.
Tel: 1/ 214-6441 info@sumiagro.hu

ASTRA

Lemosó permetezésre gombás- és baktériumos fertőzések ellen

Na regisztrál honlapunkon és e-mailben vagy telefonon jelzi kérését, ingyenes permetezési naplót küldünk Önnek!

www.sumiagro.hu
Tel.: 1/214-6441

Olajos lemosó permetezés, nagy segítség a rovarkártevők elleni védekezésben!

Ha az idei tél időjárását nézzük, láthatjuk, hogy lassan eljön a lemosó permetezés ideje. Ez a beavatkozás a gyümölcsfák rovarkártevői elleni védekezés egyik nagyon fontos eleme. A felhasznált készítmények általában természetes olajszármazékokat tartalmaznak. Rovarölő hatásuk tisztán fizikai hatáson alapul, hatóanyaguk lefedi a kártevőket, vagy azok áttelelő alakjait, így fulladásos pusztulásukat okozzák.

A jó hatás elengedhetetlen feltétele a készítmények gondos kijuttatása. Ennek során törekedni kell a minél nagyobb vízmennyiség felhasználására, lehetőleg minél nagyobb cseppekkel. A cél, hogy a kijuttatott permélt megfolyjon a kezelt felületen, kellő mennyiségben jusson be a kéreg repedéseibe is.

Az utóbbi években egyre nagyobb gondot okoz a kaliforniai pajzstetű terjedése. A pajz által védett egyedekhez növényvédő szerekkel sajnos nem tudunk hozzáférni. A legegyszerűbb védekezési mód az olajos lemosó permetezés, amellyel sikeresen kontrollálhatjuk az egyedszámot.

Az elmúlt években szintén nagyon intenzíven szaporodnak fel a különböző atka- és levéltetűfajok. Az ellenük való eredményes védekezés első lépése az olajos lemosó permetezés.

Az Arysta Magyarország Kft. által ilyen célra ajánlott készítmények:

AGROL PLUSZ ROVARÖLŐ PERMETEZŐSZER

Hatóanyaga 90% vazelinolaj. Felhasználható:

		Lemosó permetezés
Szőlő	Takácsatkák, akác pajzstetű	0,3-0,4 l/10 l
Almástermésűek	Atka, levéltetű, pajzstetű, levélbolha	0,3-0,6 l/10 l
Csonthéjasok	Atka, levéltetű, pajzstetű, levélbolha	0,3-0,6 l/10 l
Bogyósok (ribizske, köszméte)	Atka, levéltetű, pajzstetű	0,3-0,6 l/10 l
Díszfák, díszcserjék	Levéltetvek, atkák, pajzstetvek	0,3 l/10 l

Az Agrol Plusz készítmény klasszikus téli olaj, így ezzel a készítménnyel a rügypattanás előtt kell elvégezni a kezelést.

CATANE LEMOSÓ PERMETEZŐSZER

Hatóanyaga 795 g/l paraffinolaj. A készítmény finomított ásványi olaj felhasználásával készül. Optimális viszkozitásának és magas szulfonálási mutatójának köszönhetően jóval szelektívebb, mint a téli olajok. Ennek köszönhetően almástermésűekben zöldbimbós állapotig, csonthéjasokban a virágbimbók megjelenéséig alkalmazható. Felhasználható:

		Lemosó permetezés
Alma	Piros gyümölcsfatakácsatka, levéltetvek, pajzstetvek	0,25 l/10 l zöldbimbós állapotig 0,1 l/10 l pirosbimbós állapotig
Körte	Piros gyümölcsfatakácsatka, levéltetvek, pajzstetvek	0,25 l/10 l zöldbimbós állapotig 0,1 l/10 l pirosbimbós állapotig
Csonthéjasok	Piros gyümölcsfatakácsatka, levéltetvek, pajzstetvek	0,1-0,25 l/10 l

Gyakran felmerülő kérdés, hogy milyen módon lehet összekeverni az olajos lemosó készítményeket az egyéb, például por (WP) formájú készítményekkel. Ilyen esetben először mindig a por (WP) alapú készítményt oldjuk fel nagyobb mennyiségű (5 liter) vízben, és ezt követően adjuk a perméltéhez az olajtartalmú készítményt.

A készítmények felhasználása előtt mindig olvassa el a címkén lévő információkat, és tartsa be az azon lévő, munka-egészségügyi várakozási időre és a munka-egészségügyi óvórendszabályokra vonatkozó utasításokat.

Somos Ferenc
Arysta Magyarország Kft.
www.arysta.hu

Az ültetés tudománya

Egy facsetete, egy divatosabb díszbokor több ezer forintba is kerülhet, így nem mind-egy, hogy megmaradnak-e a kertünkben. Az ültetésnek is vannak szabályai, melyeket jó betartani, ha szépen, gyorsan fejlődő, egészséges növényekben szeretnénk gyönyörködni, s élvezni terméseiket.

1. Az ültetés tervezéssel kezdődik. Tudnunk kell, hogy a fa, bokor, amelyiket kinéztük, mekkorára nő, milyen igényei vannak, ehhez megfelelő-e a talaj szerkezete telkünkön. Amikor ezekkel tisztában vagyunk, képzeljük el, milyen lesz a kert 20 év múlva, melyik növény mekkorára nőhet, útban lesz-e valaminek – akár a gyökérzete is! –, ha kifejlődik. Ezen szempontok figyelembevételével tervezzük meg kertünket, jelöljük ki, mit hová ültetünk.

2. Következhet a beszerzés: csemetek, marhatrágya, komposzt, termőföld, karók. Ebben támaszkodjunk a már bevált gazdaboltunkra, faiskolánkra.

3. Ássunk gödröt, de ne akármilyet! Ezt is csak végezzük „tudományosan”: külön halomba lapátoljuk a termékenyebb első két ásonyomnyi talajt, külön a gyengébb alsóbb

A facsetete gyökereiből csak a sérülteket metsszük vissza, cél a lehető legnagyobb gyökértömeg biztosítása

Megfelelő széles és mély gödörben érett trágya, komposzt és föld keverékével készítsünk ágyat a facsetetének

Alaposan iszapoljuk be a gyökér környezetét, hogy a legvékonyabb gyökér mellett is jól tömörödjének a talajszemcsék

rétegeket. Fák, 50–60 cm-ess cserjék esetében a gödör legyen 70–80 cm széles és mély. Ne spóroljunk, kicsi gödör nem elég. Az elültetett csemete gyökérképződése, növekedése könnyebb fellazított talaj esetén, vagyis az a plusz negyedóra, amit nagyobb gödör kialakítása igényel, akár években mérhető előnyt is jelenthet a növény gyors fejlődése során. Amennyiben gyökerek is vannak a kitermelt talajban, azt vegyük ki, ne temessük vissza a faültetés során, mert e gyökérdarabokon megtelepedhetnek farontó gombafélék!

Konténerest, vagy szabadgyökerűt?

Az utóbbi évtizedekben egyre elterjedtebbek a konténeres gyümölcsfák. Látványosak, sokszor csalogató, színes címkéssel hívják fel magukra a figyelmet. A konténeres fák azonban inkább a kereskedők dolgát könnyítik meg, semmint a kertészekét. A műanyag zsákba szorított, kicsi mennyiségű talajban ugyanis a csemetek akár évekig elvegetálhatnak a lerakatokban, sűrű, de gyenge gyökereket eresztve. Jobb, ha szabadgyökerű fácskát veszünk. Ezt ugyanis vélhetően frissen termelték ki, elültetve gyökere gyorsabban, s erőteljesebben fejlődik, mint a konténeresé. A földlabdás fák sokszor import termékek, vagyis nem itthoni klíma alatt fejlődtek, ezért akár el is pusztulhatnak, vagy legalábbis sok évet is eltölthetnek az alkalmazkodással, mire szép fejlődésnek indulnak. Az itthoni termésű szaporítóanyagok előnye, hogy gyorsabban termőre fordulhatnak, mint importált társaik. Tegyük persze hozzá, hogy a konténeres fák, bokrok, mint a szabadgyökerűek, például egész évben ültethetők.

A bokroknál, cserjéknél az előzőekben leírtakkal azonosan járunk el, persze ott nem kell rögzítő karót alkalmazni!

Doma György

Kerti tipp

Maradjunk jóban a szomszédal!

Sokan szem elől tévesztik fák, bokrok ültetések a szomszédokat. Holott a mondás szerint jobb egy jó szomszéd, mint egy távoli rokon. Ezért amikor a kerítés melletti terület beültetéséről gondolkodunk, mindig beszéljünk meg a mellettünk lakóval terveinket, s kérjük beleegyezését, ha például egy nagyobbra növő fát szeretnénk ültetni a kerítés mellé. Szabály, hogy bokroknál fél, fáknál nagyjából két méterre a határtól kell elhelyezni a töveket.

2-3 évig jó szolgálatot tesz egy, a kis fát támasztó karó, de figyeljünk, hogy ne szorítsuk rá a zsinéget a csemete tövére!

Körüláncolás és egy újabb vödörnyi víz locsolásával, majd egy alapos permetezéssel végeztünk is az ültetéssel

4. Jöhet az ültetés, locsolás. Amikor készen vagyunk a gödörrel, töltsük fel: az aljába kerüljön 20–30 cm szerves trágya, komposzt keveréke, ezt fedjük 20 cm feltalajjal. Végül a virágfölddel, marhatrágyával, komposzttal elkevert altalaj keverékkel töltsük fel a gödröt. A közepébe akkora mélyedést kapáljunk ki, amelybe visszagyűrődés nélkül elfér a gyökérlabda. A gödör közepére állítjuk a fát, mellé egy karót verünk le, vígyázva a gyökerekre. Majd jól belocsoljuk a gyökér környezetét, közben az altalajos keverékkel szórjuk be, kellően beiszapolva. A fát óvatosan rázogattva betömörítjük, beiszapoljuk a talajt a gyökerek köré. Aztán feltöltjük a gödröt, enyhén betapossuk azt. Lényeg, hogy a csemete töve se mélyebbre, se magasabbra ne kerüljön, mint korábban volt. Végül vastagabb madzaggal rögzítsük a karóhoz – 8-as formában megkötve – a csemete törzsét.

5. Védjük a csemetét. Amennyiben olyan területen ültetünk, ahol előfordulnak vad-nyúlak stb., a csemete törzsét legalább 80 cm magas borítsuk be műanyag csemetevédő hálóval. A gödör szélére húzzuk körbe a fennmaradó altalajt, ezzel egy kis gátat vonunk a fa köré, így a későbbi öntözésre használt víz a fa gyökérzete köré csorog csak be.

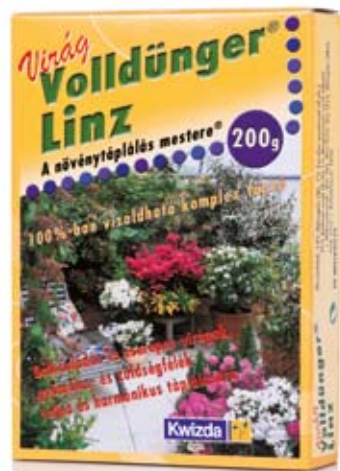
A SIKERES ZÖLDSÉGHAJTATÁS TITKA!

A viszonylag enyhe télünk második felében kissé szokatlan a két számjegyű pozitív hőmérséklet! Nem csoda, hogy ilyen időjárási körülmények között a szervezetünk is meg van zavarodva, ingerültek vagyunk, fáradtnak érezzük magunkat.

Hamarosan friss zöldségek sokaságával találkozhatunk a piacokon, bevásárlóközpontokban, aminek már nemcsak az íze finom, de a magas beltartalmi értéke is javítja közérzetünket.

Szabályozott körülmények közötti zöldségajtatással nemcsak a friss termékek koraiságát érhetjük el, hanem a növény termőképességét és a termés mennyiségét is növelhetjük!

Szépzöld

www.szepzold.hu

A sikeres zöldségajtatáshoz a Kwizda Agro is hozzájárul műtrágyáival, a nagy hatékonyságú, sok kultúrában használható Voldünger és az öntözésre, tápoldatozásra alkalmazható Agriplant termékekkel, melyek használatával egészségesebb növény és több termés várható!

Az egészséges táplálkozás legegyszerűbb szabálya: minél több színes zöldséget eszel, annál több különböző tápanyagot kapsz a szervezeted!

Mártha Izabella
Kwizda Agro

Kwizda Táplálunk és védünk

Agro

www.kwizda.hu

20 szezon tapasztalata

ÉRTÜNK A NÖVÉNYEK NYELVÉN

Naponta vágathatnám!

Wuxal® Pázsittal szebben nő a gyep!

A Wuxal® Pázsit speciális, lassú feltáródású nitrogén formájának köszönhetően folyamatosan, ideális összetételben szolgáltat tápanyagot. Így egész szezonra dússá és ragyogóan zölddé varázsolhat vele minden gyepfelületet, és a kiégés veszélyét is elkerülheti.

www.szepzold.hu

**LASSÚ
FELTÁRÓDÁS**

Kwizda Táplálunk és védünk

Agro

20 szezon tapasztalata

Hidegtűrő vetőmagok

A korai vetésű magok vetési ideje alatt általában február második felét, március első felét értjük. Persze ezúttal sem hagyatkozhatunk csupán a naptárra. Felesleges sietnünk! Ha zimankós az idő és a talaj fagyos, nem sok értelme van, hogy a magok kényszerpihenőben várják a jobb időt. Hiába a hidegtűrő képesség, a csírázás megindulásához kellene a plusz Celsiusok, az optimális csírázáshoz pedig legalább 10-15 fok.

MIT VETHETÜNK LEGKORÁBBAN? Gyökérzöldeket, zöldborsót, hónapos retket, spenótot, sóskát, fejes salátát, fejes káposztát, karalábét, zellert, mákot, és eldughatjuk az újhagymának valóit is. Ki kell gondolnunk, hogy frissen és/vagy feldolgozva fogyasztjuk majd a zöldeket, szeretnénk-e tárolni azokat. A szakboltokban segítenek a megfelelő fajta kiválasztásában. Ha nem tudunk minden információt egyszerre megjegyezni, akkor sincs baj, hiszen a vetőmagok csomagolásán szerepelnek a termesztésre vonatkozó legfontosabb információk, a vetési idő, a vetési mélység, a tenyészidő, a növény főbb jellemzői. Vessünk szakaszosan – azaz időben elnyújtva –, vagy válasszunk különböző tenyészidejű vetőmagokat, mert így folyamatossá tehetjük az érésüket.

Kerti tipp

A sárgarépa gyakori kártevője a répalégy, károsítását csökkenthetjük, ha hagymát ültetünk a szomszédságába, ugyanis egymást kölcsönösen védik. A sárgarépa jó szomszédai: fokhagyma, hagyma, saláta, borsó, retek.

A petrezselyem önmagával nem fér össze, így ne vessünk két egymást követő évben ugyanarra a helyre. Fonalféreg ellen vessünk az ágyások közé bársonyvirágot. A petrezselyem jó szomszédai: póréhagyma, hagyma, paradicsom, káposzta.

Kerti tipp

A répa és a petrezselyem vetőmagja apró, így megkönnyítjük a dolgunkat, ha a magokat homokkal keverjük el és úgy szórjuk ki.

A csírázást gyorsíthatjuk, ha nedves homokkal keverjük el a magokat, hagyjuk állni 1-2 napot, majd utána vetünk. Azaz egy homokos csipetbe kevesebb mag kerül, mintha csak magot szórnánk a vetőágyba.

Jó megoldás az is, ha egy estére vízbe áztatjuk a magokat, majd a vizet leszűrve hagyjuk megszáradni, és ezt követően (akár homokkal keverve) vetünk.

Konyhakertünk leggyakoribb korán is vethető zöldsége a sárgarépa és a petrezselyem (gyökéretrezselyem, levélpetrezselyem). A laza szerkezetű talajt kedvelik, nincs különleges igényük, az átlagos kerti földben jól termesztethők, akár félárnyékban is.

HOGYAN VESSÜNK? Kellőképpen előkészített (felásott), fellazított, morzsálékos szerkezetű, nedves földbe szórjuk a magokat. Istállótrágya a gyökérzöldegek földjébe előző idényben kerülhet, műtrágyázni azonban lehet (lásd cikkünket a 6. oldalon). Jelöljük ki a sorokat egymástól kb.

30-40 cm távolságra, kapával készítsünk sekély, 3-4 centiméteres magágyat. Szórjuk bele a magokat, majd takarjuk be földdel, és kicsit tömörítsük a gereblye „hátával”. Locsoljunk, de nem iszapoljunk! A csírázáshoz víz szükséges, ezért kelésig a vetést tartsuk nedvesen.

A répa és a petrezselyem lassan csírázik ki, két-három hétre is beletelhet, amíg megjelenik a növényke. Az első egyelésre 4-5 leveles állapotban kerülhet sor.

Korai/közép korai répafajták: Little finger (bébi sárgarépa), Párizsi vásár, Nantes-2, Nantes-3 Típp-Topp, Amsterdami – tenyészidejük 80-100 nap.

Korai petrezselymek: Korai cukor (gyökér) – tenyészideje 150 nap, Simalevelű és Mohafodrozatú (metélők) – tenyészidejük 90 nap.

Fekete Bea

Jó tudni!

Ötletes és egyszerű megoldást kínálnak a vetőszalagos (pl. sárgarépa, petrezselyem, retek, saláta) és a vetőkorongos (pl. metélőpetrezselyem, metélőhagyma, bazsalikom) kiszerezésű magok. Míg az előbbinél szabadföldbe, ez utóbbinál cserépbe ültethetünk. Nincs semmi a véletlenre bízva, így ez a megoldás különösen a kezdő kertészeknek jöhet be. Ráadásul az egyelést is megúszhatjuk, mert a tőtávolság megválasztásával sem kell bajlódni.

Ha drázsírozott magot vásárolunk (pl. sárgarépa, petrezselyem, retek, saláta, zeller), könnyebb a vetés és nem kell egyelni sem. Ilyenkor elég a kívánt tőtávolságra elvetni a magokat és várni az eredményt.

Hangyainvázió: káros vagy „csak” kellemetlen?

Lakásban, teraszon vagy a kertben egyaránt zavaró, ha ellepnek minket a hangyák.

Egy-egy kóbor példány még nem okoz gondot, de amikor oszlopokban vonulnak a konyhában, bizony nagyon zavaró. Szeretnénk minél gyorsabban megszabadulni tőlük, ami első nekifutásra nem mindig sikerül, hiába fújjuk, szórjuk szorgalmasan a beszerzett szereket. Ha tartós eredményt szeretnénk elérni, érdemes néhány perc figyelmet szentelni a hangyák felépítésére, viselkedésére, táplálkozására.

A hangyák körében bizonyos munkamegosztás tapasztalható. A petéket a megtermékenyítés után szárnyukat levetett anyák, a „királynők” termelik. A nagy szemű hímek feladata kizárólag az anya megtermékenyítése. A boly védelméről a katonák gondoskodnak, az ivadékok és az anya táplálása a dolgozó hangyák kötelessége. Teljes átalakulással fejlődnek. A lárvák bebábozódáskor többnyire finom burokkal, ún. kokonnal veszik körül magukat. Ezeket szokás tévesen hangyatojásnak nevezni. Rejtett életmódot folytatnak, a helyiségekben található hangyák mindig a dolgozók. A dolgozókat a táplálkozási szokásuk viszi a házakba, lakásokba. Amennyiben ott gazdag táplálékforrást (pl. cukrot, szirupot, vagy hasonló édes élelmiszert) találnak, ezt a többiek tudomására hozzák, amelynek következtében a táplálék és a fészek között közlekedve, viszonylag nagy tömegben jelenhetnek meg.

Az ember környezetében a legnagyobb gondot a fáraóhangya okozza, de alkalmanként a házi hangya, a kis fekete hangya és a gyepi hangya is előfordulhat.

A FÁRAÓHANGYA

Meleg égövről származó, trópusi rovar, hazánkba az 1970-es években hurcolták be. A legnagyobb tömegben előforduló, szárnyatlan, 2-2,5 mm hosszú dolgozók vékony testalkatúak, vörössárga színűek, sötétebb hátsó testvéggel. Szembetűnő, hogy a potroh szelvényei a torral kettős bütyökkel ízesülnek.

Mindenevők, bármely élelmiszert elfogyasztanak. Kolóniájukat az épület falában alakítják ki, különösen a fűtő- és meleg vízvezeték közelében, amely az optimális környezeti feltételeket biztosítja. Egyes esetekben a különféle berendezési tárgyakkban (pl. szekrényben, ágyneműtartóban stb.), esetleg a hosszú ideig tárolt élelmiszerekben is képződhetnek bolyok. Tűvékonyságú járataik a csempefugákban, a konnektordobozok és villanyvezetékek közelében, illetve a csövezetékek mentén, azok áttörési helyén vannak. Az épületekbe kizárólag passzív úton, a berendezési tárgyakkban

vagy az élelmiszerekben levő bolyokkal jutnak be. Az épületek egyes szintjei között, a csövezetékek mellett aktívan terjednek tovább. Jelenlétüket párányi méretük miatt csak akkor fedezzük fel, amikor már jelentős mértékben elszaporodtak.

VÉDEKEZÉS: A fáraóhangyát kizárólag mérgezett csalétekkel lehet eredményesen irtani (ami a gyomorban fölszívódva, késleltetett hatásmechanizmussal működik). A csalétek hatóanyagától függően a hangyák (királynők, hímek, dolgozók) elpusztulhatnak, vagy a lárvák fejlődésében idézhetnek elő zavart. Mindkét eset fokozatosan a boly megszűnéséhez vezet.

MEGELŐZÉS: Gyakorlatilag lehetetlen!

HÁZI HANGYA

Élelemszerzés céljából, különösen ősszel és tavasszal, főleg a kertes házakban fordul elő. A nőstény 7-9 mm, a dolgozó 3-4 mm hosszú, vörösbarna színű. Elsősorban a szabadban, a ház mellett a földben fészkel, de bolyát korhadt fában, földbe helyezett farönkök alatt és falrepedésekben is kialakítja, amelyben egy anya és több ezer dolgozó van. Mindenevő, szabadban főleg a levéltetvek nedvét fogyasztja, a lakásban azonban bármely élelmiszerral táplálkozhat. A száraz, meleg helyeket kedveli. Aktívan terjed, a lakásba bevándorol, de be is hurcolható (pl. cserpes növényvel).

VÉDEKEZÉS: Egyénileg felületkezelő aeroszol palack, rovarirtó permet, mérgezett csalétek és a porozás alkalmazható az irtásukhoz. Mivel az irtószerek szagával szemben a házi hangya igen érzékeny, ezért azok felhasználása nem vezet minden esetben megfelelő eredményre.

MEGELŐZÉS: Gyakorlatilag lehetetlen, mivel a boly rendkívül nehezen kutatható fel, tehát annak felszámolása is nehézségbe ütközik.

KIS FEKETE HANGYA Igen gyakori. Elsősorban a szabadban fordulnak elő, az épületekbe kizárólag táplálékért járnak be. Az épületek körül a boly bejárata a felszínre hordott kis földkupa-cokorról könnyen felismerhető. A dolgozók 3-5 mm

hosszúak, legtöbbször feketék, de gyakran feketésbarna színűek. Szabadban elhullott rovarokkal, virágnektárral, illetve a levéltetvek által kiválasztott mézharmattal táplálkoznak, ezért „gondozzák”, majd fejk a levéltetveket. Épületekben viszont az édes élelmiszereket fogyasztják, ahova aktívan, a falak repedésein keresztül, a téglák között jutnak be.

VÉDEKEZÉS: Irtásukra egyénileg a rovarirtó permet, a mérgezett csalétek és a porozás alkalmazható. Az irtószerek szagával szemben ez a faj is nagyon érzékeny, ezért felhasználásuk nem mindig vezet eredményre.

MEGELŐZÉS: Gyakorlatilag lehetetlen, mert a boly nehezen kutatható fel, így nem kerülhet sor a felszámolásra sem.

GYEPI HANGYA

Élelmiszerraktárakban és kertes házakban fordul elő. Ezeket a helyeket élelmiszerszerzés céljából, különösen ősszel és tavasszal keresik fel. A nőstény 6-8 mm, a dolgozó 2-3 mm hosszú. Színük a világosbarnától a feketéig változik. Fészket – amelyben csak egy anya található – a házon kívül, a föld alatt, korhadt fában, falrepedésekben alakítja ki. Legtöbbször népes bolyokban él. Általában nyáron rajzik, de fűtött helyeken már kora tavasszal is jelentős

Jó tudni!

Gyümölcsfákon, díszfákon, cserjéken, rózsán, zöldségeken a hangyák intenzív masírozása levéltetvek jelenlétére utal, amelyek szívogatással károsítják a növényt. A levéltetvek táplálkozásuk során cukortartalmú mézharmatot bocsátanak ki, ami a hangyák kedvelt eledele. Jelenlétük azért nem kívánatos, mert szerepet játszhatnak a tetvek, a növényi betegségek terjesztésében. A fák törzsére tekert ragacsos rovarfogó csícsapda például mechanikai úton gátolhatjuk a növényekre jutásukat.

Kerti tipp

■ Ha ódzkodunk a boltokban kapható hangyairtó szerektől és van kellő kitartásunk, házi praktikákkal is megpróbálkozhatunk. Nem mindenkinek ugyanaz válik be, így több módszert is kipróbálhatunk: például cukoroldatot, boraxos porcukrot, sütőpor és cukor elegyét helyezzük ki a vonulási útvonalukba. A hangyák érzékenyek a szagokra, irtóznak a levendula, a fokhagyma, a szegfűszeg, a borsmenta, a fodormenta illatától, így ezekkel is reménykedhetünk a távoltartásukban.

mértékben elszaporodhat. Szabadban rovarokkal és édes nedvekkel táplálkozik, helyiségekben az élelmiszereket kedveli. Aktívan terjed, a lakásba bevándorol, de különféle élelmiszerekkel is behurcolható.

VÉDEKEZÉS: Egyénileg a felületkezelő rovarirtó permet, a mérgezett csalétek és a porozás alkalmazható.

MEGELŐZÉS: A bolyok felkutatásával az abban élő összes hangya elpusztítható.

Dankó Mónika

Milyen szereket használjunk?

Hosszú hatás eléréséhez inkább rovarirtó permeket (érintő mérgek) vagy csaléteket, géleket (gyomormérgek) érdemes használni. Míg az előbbiek esetében csak azok az egyedek pusztulnak el, amelyek a szerrel közvetlenül érintkeznek, addig ez utóbbinál a hangyák behurcolják a hatóanyagot a bolyba, így az egész kolónia elpusztul. Aeroszolos védekezés elsősorban belső légtér kezelésekor jöhet számításba, nem túl gazdaságos megoldás, továbbá a környezetet is szennyezi.

Csapadékos időjárás esetén, a szabadban használt készítmények nagy része elveszti hatását, ilyenkor rendszerint meg kell ismételni a kezelést.

SAKK-MATT A KIRÁLYNŐNEK!

RACAN
hangyairtó
permet

TRAP KILL
hangyairtó
csalétek

FOVAL
hangyairtó
gél

REJTVÉ- NYÜNK FŐSORA	NEW HAVEN-I OKTATÁSI INTÉZET	ILYEN ÍZŰ ITAL A RAKI	FORGÁS KÖZEPE!	CAF- RANGGAL EKESÍTÉS	LEKÖTE- LEZETT OLASZ IGEN	MUNKÁ- CSY MI- HÁLY MŰVE	SZOLGA- NÉMET AUTÓK JELZÉSE	... AVIS: RITKA MADÁR (LATIN)	IGÉRET MEG NEM SZEGÉSE
FELIGI!									
... NŐVÉR: PUCCINI OPÉRÁJA							ÁMITÁS- ISTENNŐ BRISTOL FOLYÓJA		
RÓMAI 51-ES			ÉNEKLŐ SZÓCSKA		TÖRPE- CSERJE				
KACSO			LATIN KÖTŐSZÓ		JAPÁN ÜRMÉRTÉK				
							ÖLTÖGET NŐI BECENÉV		
ALKONY UTÁNI					USA-BELI ÁLLAM			MAGAD JAPÁN PÉNZ (RÉGIÉS)	
ÉN, LATINUL					TÁBLA- KÉP				
			MESTER- KÉLT						
... KIRÁLYA: LALO MŰVE			A MAHA- GÓNIHOZ NEMES FA				KIEJTETT BETŰ		
KÉRDŐ SZÓCSKA			SVÁJCI HÍRCÉG				TETŐT KÉSZÍT		
... KIRÁLYA: LALO MŰVE									
KÉRDŐ SZÓCSKA			SZAPPAN- MÁRKA		JÚDA E- GYIK FIA			TONNA	
			ISZKOL		ERRE A HELYRE			A BÚZA NÉPIES NEVE	
REND- KIVÜL NAGY, ÓRIÁSI							AKCIÓ RÉSZE!	PÁRT- LAN ÉGŐ!	
							SCHÜTZ ...	FOGA- DÁSÁRA	
VILÁG- SZERVE- ZET NÉV- BETŰI					AUTÓ- MOTOR TÍPUSA				A TANTÁL VEGY- JELE
					TÁG				
			TAMÁSI ÁRON HŐSE				PECUNIA NON ...; LATIN MONDÁS		
FOHÁSZ	LOPVA FIGYELŐ				PÉLDÁUL A FUTÓ				

Ébresztőt fújnak
fürgé rigók,
ledobja kertem a
hótakarót.
Ébred a hóvirág,
körültekint,
meglesi alvó
testvéreit.
Parányi harangja
messzire cseng:

- Tőzike, ibolya,
ne szenderegj!
Salamon pecsétje
téltemető,
sáfrány és kankalin
bújj csak elő!
Bőrlevél, jácint
ébredjetek!
Itt az Év reggele
a kikelet...

Kedves Olvasóink!

A rejtvény megfejtése a tavaszi vers
költőjének neve és a vers címe.

A helyes megfejtők között hasznos
kertészeti termékeket sorsolunk ki.

A rejtvény beküldésének határideje:
2014. március 15.

Kérjük, megfejtéseiket nyílt levelezőlapon
az alábbi címre szíveskedjenek küldeni:

GBT Press Kft. Kiadó
1330 Budapest, Postafiók 26

KORA TAVASZI VETEMÉNYEZÉS, PALÁNTANEVELÉS A RÉDEI KERTIMAGTÓL!

Jó minőségű vetőmagot megfelelő szaktanácsadással a szakboltokban, gazdaboltokban vehetünk. A Rédei Kertimag Zrt. által forgalmazott vetőmagokat többszöri ellenőrzés után csomagolják. A cég széles fajtakinálatában megtalálható a drázsírozott **vetőmag**, a **vetőszalag** és a **vetőkörong** is.

KORAI VETÉSŰ ZÖLDSÉGFÉLÉINK:

tavaszi mák (Zeta), cukorborsó (Toledo sugar), kifejtőborsó (Rajnai törpe, Debreceni világoszöld és Debreceni sötétzöld fajták), spenót, madársaláta, petrezselyem, pasztinák, hagymafélék, retek. A fagyok elmúltával ültethetjük a dughagymát és a tavaszi fokhagymát.

KORÁN HELYBE VETHETŐ VIRÁGMAGOK:

márciusban már vethető a díszkertbe a búzavirág, a körömvirág, a madármályva és a szarkaláb.

PALÁNTANEVELÉS:

A téli és kora tavaszi időszakban a kertünkbe szükséges palántákat saját magunk is előállíthatjuk. A palántanevelést a Jiffy termékek megkönnyítik és biztonságosabbá teszik.

A JIFFY TÖZEGCSERÉP ideális megoldás a palántaneveléshez.

A palántákat cseréppel együtt ültetjük ki, így nem sérülnek meg a gyökerek.

A JIFFY-7 TÖZEGPOGÁCSA víz hozzáadásával hétszeresére növekszik. Külső részén egy lebomló anyagból készült háló található, ez biztosítja a stabil hengerformát.

A februárban elvetett paprika-, paradicsom- és padlizsánpalántákat pikirozzuk ki, hogy jobban fejlődhessenek. A korai vetésű virágpalántákat szintén szét kell ültetni, hogy megerősödhessenek. Akinek van lehetősége, a több helyet igénylő tápkockákat, cserepeket helyezheti fólia alá. Fűtetlen fóliában éjszakára még takarnunk kell a kipikirozott palántákat egy (erősebb fagy esetén dupla) fátyolfólia réteggel. Napközben figyeljünk a szellőztetésre, mivel a gombabetegségek a magas páratartalom miatt gyorsan elszaporodhatnak. Palántadőlés ellen permetezzünk gombaölő szerrel (Zineb vagy Orthocid).

**KERESSE A RÉDEI KERTIMAG ZRT. VETŐMAGJAIT
A GAZDABOLTOKBAN, SZAKÜZLETEKBEN!**

Webáruházunk a www.kertimag.hu oldalon érhető el.

Rédei Kertimag Zrt., 2886 Réde, Lesalja major, Tel.: +36-34-574-100